

SZARVASI ÚJSÁG.

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési penzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
címzendők.

A nyílt térben minden garmondsor díja 20 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-
tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V.
Goldberger, servitater 3. sz. a.

A magán-gazdaszat föltételei.

A társadalmi életnek legfőbb és legkitünőbb célja: a szellemi és anyagi jólét. Ezt minden művelt ember tudja már ma. De azt is tudnia kell, hogy az anyagi és szellemi jólét nem száll le sóhajunkra és imánkra az égből; alapos ismeretek, munka és szorgalom se, gitik azt elő.

Látjuk a természeti világban, hogy a legdúsabb termő föld nyitja ki kebelét előttünk: hogy áldásait ránk öntse.

A munka az, amely a világot, illetőleg a társadalmat fenntartja. Minél több valamely államban a dohogtalan kéz, a renyhe, munkátlan tömeg: annál nagyobb a nyomor, az anyagi szükség, és igen természetesen annál több a bűn.

De hiában munkálkodunk; hiában fáradsunk reggeltől estig: ha munkálkodásunk köréből a szellemi képzettség, és szakismeret hiányzik. Ezek nélkül tevékenységünk meddő marad; a visszapótolhatatlan idő eivész s a physikai erő kimerül maradandó nyom és siker nélkül.

Célja jelen cikknek nem a nemzet gazdaság általános elveinek bonczolgatása; hanem a magán gazdasági viszonyok ismertetése és összehasonlítása lévén: értekezésünk a közgazdasáttól némileg eltér.

A társadalom tudománya azt mondja, hogy: a társadalom jóléte, a társadalom egyes tagjainak anyagi jó helyzetétől; az egyes tagok jóléte pedig: az egyéni megtartás, részben a józan szokások, részben a tanulás, az önképzés természetes következménye lévén: kétségtelen, hogy a józan magunktársa bizonyos ismereteket tesz szükségessé, amelyekhez csak tanulás útján juthatni.

A szellemi és anyagi fölvirágzásnak nélkülözhet-föltételei tehát a józan szokások és hasznos ismeretek. Valamint a legtapintosabb tanító is, józan haj-

lam és szokás nélkül, elégtelen egymagában az egyéni jólét megalapítására: úgy a legjobb szokás mellett is gyámoltalan lény marad az ember, ha szellemi ismeretek hiányzanak nála.

Elvitázhatatlan tény, hogy az emberiség nagy haladást tett minden irányban. De azért ne hitessük el magunkkal: hogy már minden teendőket elvégeztük volna, ismeretkörünk még mindig szűk; az emberi szellem még mindig hódító hadjáratot folytat az ismeretek, a tudományok fejlesztésének akadályaival: sok tehát még a tanulni, az elsajátítani való!

A tudomány feladata: kifürkészni a haladás titkait, a természeti fejlődés törvényeit s az anyagi jólét szükségképeni tényezőit: az emberiség anyagi és szellemi szükségleteit kiszolgáltató forrásokat.

Tudjuk, hogy az ember minő gyámoltalan, gyarló és valóban szánandó állapotban lép a világba. Gyenge, meztelen teste nem állja ki az elemek viszontagságait. Csaknem két évtized kell, míg annyira kifejlődik, hogy megtudjon küzdeni az élet bajaival.

Mi lehet tehát az, ami az embert mégis urává tette a földnek, az állatvilágnak és az elemeknek?!

Fölösleges mutogatni, hogy biz az nem más, mint az é s z, a s z e l l e m i e r ő.

A kiskorúságból kifejlett, öntudatra ébredett elme a pusztá testnek mezt, a gyomornak táplálékot, a munkában elfáradt tagoknak hajlékot keresett. A legelső szükségletek kielégítéséhez szükséges eszközök tehát megszereztek a kényszerítő körülmények hatása alatt. De ez még nem volt elegendő. Őseink csakhamar rá jöttek, hogy nem elég csak mátoi holnapig gondoskodni; hanem a holnapra, a holnaputánra, tehát a jövőre is gondolni kell. A javak fogalma tehát az emberiséggel csaknem egykoru; ha nem is fejlődött mindjárt kezdetben úgy ki, mint ké-

sőbb szükségkép ki kellett fejlődnie, a társadalmi élet igényeihez képest.

Mit értünk a javak alatt? Javak alatt nemcsak az élelmi és egyéb czikkek; hanem mindazon tárgyak értendők, melyek az élet szükségleteinek kielégítéseül szolgálnak s annak fenntartására rendelvek. Ezek köze tartoznak: a mű-eszközök, a gépek, a kézi és gyári ipar termények s a tudomány vívmányai. E javak képezik a nemzet, vagy a nép vagyonát.

A vagyonnak két nemét kell megkülönböztetnünk. Egyik a napi fogyasztás tárgyát teszi; a másik új javak előteremtését eszközli. Ez utóbbi tőke nék neveztetik.

A közmívelődés alacsony fokán álló népek, csak egyik naptól a másikig tengődnek; kidobotva a viszontagság esélyeinek úgy, hogy alig képesek megkeresni a napi kenyeret. Kénytelenek a lopáshoz, a pusztításhoz folyamodni, hogy nyomorult életüket fenntarthassák. Ha pedig a betegség, vagy a szükség köszünt be kunyhójába: a döghalálnak, éhségnek esnek martalékul.

A tapasztalás minden lépten igazolja, hogy a közmívelődési téren való haladás a tőkegyűjtéssel kezdődik. A tőke még a népesedésre is befolyással van. A statisztikai adatok bizonyítják, hogy ahol a tőke kevesebb: a népesség száma is kisebb.

Hogy tehát a művelődésnek s az általános jólétnek minél magasabb fokára emelkedhessünk; s a polgárosodás áldásaiból minél nagyobb osztályrészben részesüljünk, mindenek fölött tőke kívántatik. A tőke

gyűjtéshez pedig csak egyetlen biztos út vezet. Ez út a gazdálkodás, a takarékoság.

A gazdálkodás és takarékoság az, amely a nehéz napok, az inséges idők hiányát, a jobb, a kedvezőbb idők fölöslegével pótolja.

A szerencsés viszonyok minden bizonnyal nagy mérvben elősegítik az embert a gazdálkodásnál; de tagadhatatlan az is, hogy az egyéni ügyesség a szellemi képzettség, a tudományos és gyakorlati ismeretek, a jó szokások és hajlam: fontos befolyással vannak jó vagy balsorsunkra.

CSARNOK.

A csók és története.

— Greif Florian és más f rások után. —
SÁNDOR KÁLMÁNTÓL.

Jelige: „A csók . . a csók . . mely
Édesebb a méznel s az anyatejnél.*
Petőfi.

(Vége.)

Még egy német szokásról kell megemlékeznünk, mely a régi testvéresök maradványának tekinthető. Ez az ugynevezett a c a d e m i a i c s ó k, melyet az académiák dékánja a tudorra minősített ifju tudósoknak a kollégaság jeléül ad. Egy néhány egyetemen ez még máig is szokásban van.

A csóknak egyetlen v a l ó d i n e m e — Démokritussal mondhatjuk — a s z e r e l e m c s ó k j a, mely nem tekint idő és szokásra, mindig ugyanannak marad, és mely tisztelőkkel és gyakorlókkal mindég birand, míg csak két szerető szív egymásért dobogni fog. Mai nap a hol — persze nem mindenütt — ezen szavak érvényesek: „Egy tisztesség-bő származott csókot senki sem tilthat meg* nem vétetik oly rossz néven, ha valaki egy széptől egy-egy csókot ki is erőszakol. Elődeink azonban nem értették a tréfát, a többi között az is mutatja, hogy a régi jogszolgáltatás egy rablot

T Á R S A G

A falu hősei.*)

Előhang.

Szép a hős ha megáll a küzdter pusztá porondján!
Lelke gondolatát ha dicsőség alma zavarja.
Nagy deli dermete ing, mint ha sugar jegenyét a
Vad szél szirnya legyint s az hajladozik, de le nem dől.
Valla kiáll hátán, mint pusztai két halom orma;
Lélegzete szélvész, ha kitér nagy mellüregéből;
Karja ütő villám, mi sebes győzelme boruján;
Homloka tisz a, derült, de lelki tusaja hevétől
Olykor el — elkomorul. Még várt diadalma epesztí
S égő szive piros lángját arczára kicsalja.
Majd mint csillagos ég a felhők fátyola közül
Nagy szeme fénye ragyog ki sötét pillái alól és
Büszke tekintete száll a körulte levőkre merézen.
S a mint áll egyedül így, tette feszülni sovárgón:
Mennyi leány pihenő szívének elúzi nyugalmát!

*) A falu hősei a sámsóni „Ujjhuzó kör“ tagjai voltak, kik segédeknek neveztettek ilyen vala hat. Felvételök csak többrendbeli erőpróba után történhetett meg, a kör fenállott 1871-től 1874 tavaszáig. Szerző.

Kik szemek sugarát — epedőleg — rajta felejtik.
Szép a hős ha megáll a küzdter pusztá porondján!
Mig korai örömök meg nem törk izma aczélit.
Győzőn, nagyneve a hir szárnyain át kirepülve:
Kunyhók és paloták csak róla beszélnek örömmel.

De mi hang? mint mikor ég dörög és a hegy tetejéről
A kövek a mély völgy viszhangos ürébe lehullnak:
Hősönnök szava zeng így, a viadalra kihívó.

I. É n e k

„Párduzos Árpádnak romlatlan hős unokái!
Jertek emelni vasat, vagy huzzunk ujjat először!!
Nyujtsd ki karod, feszesen tartsd, hogy melledre ne
üsse
— Nagy, vasazó markát ha reá teszi — szóke segédem.
Vagy jöjj emelni rozst, ha születél földi anyától!
Öt vékás zsakot vetvén válladra keményen,
— Négy vékát is elég: ha segédi rangra törekszel. —
Vagy forgass bunkót, mely volt sok tüzi veszélynél,
Verve tüzes szarufát vele többször barna segédem.
És ha kedved erőt feszíteni lenni tovább is:

esókot „stuprum violentum impsicium“-nak tekintett, és legkomolyabban foglalkoztak azon kérdéssel, hogy vajjon egy nő, ki minden ellentállás nélkül hagyta magát megcsókolni, engedelmesekek-e myrtus koszorúval az oltár elé stb. A magyar leányok régente és ma is féltékenyebbek csókjaira, mert a női szemérmesség, és női erény máig is kiváló diszeik; míg a németknél és eredetileg az erdélyi szász leányoknál a „Kränzchen“-ek által felette korán világba lépés-árnyo dala itt tűnik ki a legjobban, bizony pazarul osztják és nem egynek a csókot; mi ezt nem annyira nekik, mint mamáik és nevelésöknek, de legfőképp a korai „Kränzchen“-nek tudjuk be, így nevezik a serdülő — még ki nem röpitett — leánykák társas összejövetelét a tanuló ifjakkal, egyik héten az egyik, másik héten a másik lány házában.

Megvallom első tekintetre e szokás előttem is — kivált mint szintén érdekelt ifju ember előtt — felette ajánlatosnak kedvesnek és szükségesnek tetszett, elannyira, hogy mint minden jót, mely arra érdemesnek látszott, hozzánk is átültetni indítványoztam a sajtó terén nem egy lapban, s nem egy cikkem jelent meg mellette, a leghatásosabban ajánlván ezen az ifjuság képzésére és nemesen szórakoztatására ajánlatosnak látszó mulatságot. De a viszonyok beható hosszabb tanulmányozása ellenkező meggyőződésre vezetett, csak egy pár év alatt is, tehát még mindig az ifju lelkesedés és nem a pedáns elárkozottság korában. Közelebből és tapasztalásból ismerve, kivált a leányokra nézve, káros következményeit, nemcsak hogy át nem ültetend nek, hanem szász testvéreinknél is kiirtandónak, eltörölendőnek vémezzük, legalább is csak később és nem a serdülő és korában megengedhetőnek. E tárgyról, kívül esvén cikkem keretén, később önálló cikkben bővebben: itt és most csak annyit, hogy az erdélyi szász leányoknál — tisztelet a kivételeknek, — nem olyan nehéz csókhoz jutni egyszerre többnek is. A középkor német leányai azonban nem értették a tréfát, s jó hírük érdekében, nem egyszer arra indítottak, miszerint a csók-rablót saját kezükkel büntessék meg, és egy régi krónikás tudósítása szerint egyszer maga V. Károly

császárnak egy egyszerű konyhaszógálótól pofot kellett eltűrnie, midőn valami vendégség alkalmával borittasságában attól egy csókot rabolt el. XII-ik Károly pedig ministerének leányától kapott hasonló kitüntetést.

Elég furesa biz ez; hanem megtörtént, és jogosultan azon esetben, ha elélegés s nem benső tiszta érzelem sugalta vágy adta ajkaira a csókot, melylyel játszani nem szabad, s az oly nő ki egynél többtől is ellentállás nélkül csókot elfogad, vagy többeknek egyszerre osztogat; nem érdemes a szerelmi csókra és nem is tudja mi az.

Hogy a csókkal egy nőnek (hát még egy férjes nőnek!) játszani nem szabad, erős, de való színekkel, igazi költői bensőséggel és mélységgel festi nagy kő tönk Tóth Kálmán töredékben levő „Margit“ című tragoediajában.

László király:

Megcsókolt; láttam . . .

Margit királyné:

Hallgass, oh egek! . . .

Csak homlokomat érintette meg.

László király:

Csak a gyémantot karczolák meg . . oh csak
Boglári tollát veszté el a köcsög,
Csak a himport nyálazta be a pók,
Csak az nincs, mi a gyümötes hamva volt,
A pergamenről nincs letépve más:
Csak az eskü, a bees, a fogadás.

Bontsd meg hajadnak sűrű erdejét
S fedd be a helyt, hova idegen ért;
Nem, nem . . . keletnek minden fátyla
Be nem fedné e csók helyét soha,
Nem a nagy ég minden felhője sem:
Gyalázatod átégne mindezen.

Ha hóhér bélyegzé meg homlokom:
Ápótnám a sustorgó sebet ott,

Nagy muri*) lesz végső dadalmadnak befejeztén.
Hogy ha tekinteni tudsz poharad fenekére gyakorta,
És nem inog lábad, se fejed nem huz az ivásban:
Akkor a „kutya gyerek“ diszes titulája megillet*.

II. É n e k.

Szép deli ifjuságl hova tűnt el klubbotok éke?
Mészöli barna segéd a tüzi veszélybe' legelső.
A ki az égő haz tetejére hatolva merészen:
Karja ütésétől bömbölve lehulltak a léczek,
Mint gégász küzdött ő lángban füstgomoly árnyán,
És betegen fekvő fiatal nőt mente ki onnan,
A ki nevét még most is imába fogja naponta.
Mészöli nem vala nagy, de zömök s a vállá arasznyi,
Arcza piros puffadt, azt vélnéd: egyre bagózik.
A szemé, a haja! éj; nagy mellét verte szakállá,
Hetykén kunkorodott a bajusza fel orra hegyéhez,
Tiszta fehér agyarán kupakatlan mész pipa lógott.
A ruha rajta feszes, magyaros, bár színe viseltes,
Barna kabátja, miként a háznak ócska tetője
Zöldes sárga színű, itt ott csak foltja sötétlő.

Ő vala a faluban az egyik iskolamester,
Nőtelen és fiatal, — tán azt itt mondani sem kell. —
Kedves volt nekem ő deli tánczba' ha lejteni láttam,

*) Muri — férfi mulatság, hol az ivás jársza a főszerepet.

Probald rettenetes fejszém félkézzel emelni!
Tartsd ki azt orrod előtt, de vigyázz hogy rája ne
essék.

Most pedig asztalosok műhelyébe vezetlek emelni,
Egy hosszú gyalunak végére hatot tegyetek fel
A rövidékből és tenyered dörzsöljed erősen
A falhoz, hogy az le ne csusszék s cserbe ne hagyjon.
Hogy ha pedig inaid még tette feszülni sovárgnak:
Lassu futással emészd fel a faradhatlan erődöt.
Fuss addig míg szád betudod fogni, ha nem: hadd el!
Mert majd sorvadozó vész fogja elérni tüdődet,
A mely elébb vagy utóbb a sír mélyébe takarja
Szép fiatalságod rózsáit s hirnevcd elszáll.
Még pedig küzdeni kell a sámsoni uj temetőben!
Mert a kemény — bírok még ide hátra vagyon.
Gyere hát ki!

— Jöjjön az, aki megfürödött a Léthe vizében,
És nem szitt anyatejt, de a sarkány vére nevelte.
Nert szomorú vég vár itt arra, ki gyenge erővel
Bajnoki tánczra kikél a kör nagy mestere ellen.
De ha általesél ezen is: seregünkbe bevettünk!
Hón vár itt te read már Nagy Jani büszke segédem,
S Kari testvérevel a rozsz Budaházy Elekkel.
Várnak ezek köszörült torkokkal s telt poharakkal,

Dögvész ragálytól lenne disztelen :
Csodás gyógyedvvel segítnék ezen . . .
Bélyeg, ragályseb, mind lemoshatók . . .
Nő homlokáról soha nem a csók ! . .

A csók, a csók mely édesebb a méznél és az anyatej-
nél, nem olyan olesó portéka, drágán, e g y s z i v n e k
á r á n kell megfizetni azt, s azért a csók, melyet könnyen
ellentállás nélkül sokaknak adsz, s veszesz, rendes csók le-
het, de nem az az édes, az igaz szerelmi csók, melyről a
költő zeng. S hogy ez milyen, elmondja nekünk a király, ha-
sonló kérdésre — Maritta a pór leány D ó c z i L a j o s
szikrázó elme éllel írott kitűnő vigjátékában, a következőkben,
ha hallani akarod :

Jer hát közel egészen,
Nem illik ezt kiáltani merészen ;
Nem értik azt meg, csak a sultogók
Hogy mi az édes az igazi csók.
Nincs abban jog, nincs akarat, se szándék,
Nem csere az, de kölesönös ajándék,
Szüli a perez, váratlan, hirtelen,
Midőn e g y szikra gyújt k é t földelen,
Édes a csók ha alszik kedvesed
S mit önként adna, lopva elveszed ;
Édesebb a csók, ha durczás ajakat
Megrablasz csókért, melyet az nem ad.
Legédesebb csók, ha minden szomju fél
A csókot adva, csókot lopni vél,
Ha vágyát érzi csak, de nem jogát,
Csak venni vágy, s nem érzi azt, hogy ad.
Ám ilyen csókot is százal terem,
Nem házasság, de édes szerelem ;
De a mi ennek is még mézet ad :
Ha a világ, az irigy, mostoha,
Mint őrszem leskelődik rá s reid
S jön perez, hogy érzed : M o s t a n v a g y s o h a !
S a karba kar, és ajkra ajk repül.

Pusztai csárdában Dobos Andras vig hegedűén :
Most egy helybe' kering gyorsan, mint macska ha játszik
Farka hegyével. Majd pattog, mint a gumi labda.
Bal keze csipőjén van, jobb keze nagy kulacsot tart
Közbe nagyot kurjant és zeng viadalra kihívót.
„Jöjj ki birokra velem, ha születél földi anyától!!“

Engedjétek a mult emléket zengeni nékem!
Hadd fonok óh koszorút a dicsőség napjairól most,
Tarka virágaiból a tündér képzeleteknek.
Jól esik énnekem a mul' képet nézni szememmel,
Benne — ragyogni — nevét látván a barna segédnek.
Hős volt ő midőn a maestrónak*) tépte bekecsesét
A ki birokra kiment a nagy martinkai dombon,
Hányta vetette szegényt a térnek pusztá porondján,
Hogy dübögött, remegett a föld is, inogva alattok.
Végre is a mestert a földhő' törülte keményen,
Mellire térdelt és torkát tapogatta ugyancsak,
Aztán megtaposá, hogy mérgét rajta kiontsa.
Eljött bús harczát megnézni az északi szél is,
A ki midőn haragos voltát meglátta: megijedt ;
Hirtelen visszafutott és öcsesét a puha szellőt
Küldte le hozzá, hogy mihamar simogassa szeliden
Rettenetes képét és égbe meredt hajaszalát.
Mészöli Győző így leve győző asztalos ellen!

*) Maes'ro alatt a falubaa erejéről híres asztalos mester értendő.

S minden erő, s érzés az ajkba gyűl.
Mindenik első, végső mindenik.
Mindenik csókol és csókollatik.
A vágy, mint buvár, a mint vízbe ére
Leszáll a pillanatnak fenekére
Óh, egy arasznyi perezben mennyi kincs !
Nem csók az, hidd el, a m e l y t i l t v a n i n e s .

*

Nem végezhetjük ugyan oly szépen be rövid ismertétél
sünket, mint tiz nap mulva Vécsei tanár ur házassága által
tettel befejezte, azonban tiz évig sem kívánjuk a befejezése.
váraloztatni olvasónőinket, s tgy nem végezhetjük csattanó-
sabbban, mintha szép olvasónőinknek egy ily, két szív után
szerzett igaz szerelmi csók m i e l é b b i elcsattanását, s Hy-
men oltára előtt az ebben adott ígélet beváltását szívünköl
óhajtjuk.

IRODALOM.

— A „Vasárnapi Ujsag nov. 2. száma következő tartalommal jelent meg: Sir Rowland Hill a postaügy reformator.
Halottak napján. (Emlékezés D. J.-ra.) Költemény. Ilyés
Bálinttól. A szerény asszony. Fantasztikus elbeszélés. Dosz-
tojevszki Tódor után oroszöl Csopey László. A magyar ha-
di történethez. Dr. Marczalli Henriktől. A civilizátor Madách
összes műveiből. Örökbefogadás az állatoknál. Katholikus
Ferdinánd s arragoniai Izabella sirja Granadában. Egyveleg
A magyar nemzeti muzeum régiséggyűjteményének legújabb gyara-
podása. Pulszky Ferenczről. Munkácsy mesterének két képe,
Vörösmarty Mihály két levele. Szinnyei Józseftől. Irodalom és
művészet, közintézetek, egyletek; stb. rendes heti rovatok.

— A „Képes Családi Lapok“ 2-ik füzetének tartalmá-
ból kiemeljük a következőket: szöveg: 3. szám. Utazás a
pokol felé. Elbeszélés, írta Margitay Dezső. A boldogság da-
laiból. Költemény Hevesi Józseftől. A medve-akademia. Sa-

III. É n e k.

Kelj hús alkonyi szél, liget árnyán játszva bolyongó!
Zúgva repülj, s halavány arcomra csapódva: pihenj meg
Szárítsd fel szemem megeredt nagy könnyei árját,
Nap, hold tünetek el, hogy sirni ne lássatok engem!!
Néma legyek, mint sem panaszoljak asszonyi módra,
Hogyha letűnt koromon, — tört szívvel — buba merülök.

Lész-e erőm daliás harczokról zengni tovább is?
Krajezárt elharapó, poharat roppantani bíró,
Kártya szakító, nyúlt is előő szőke segédrel?
Nagy Jani szőke segéd volt Mészöli rector — utóda,
Termete nagy deli és sugár, mint bérczi fenyő szál;
A szeme kék, kar, hogy darabos ragya verte pofáját!
Tűzkor rettenetes nagy fejszét hordozza vállán.
Lába inába lakott virtussa: futni tudott jól,
De nem ám visszafelé: ha előre; mert anya még nem
Szült fiat olyat, a ki elől retirálni tanult vón'. —
A falu vízfordó szamarát ő fogta el egyszer,
Melynek az ifju nép — figurából — a füleit meg
Tömte tüzes szőszszel. Nagy volt a kinja szegénynek!
Nagy Jani szőke segéd ezt látván, szive megindult
És a szamar füleit kocsisos nagy köppel eloltá.
A lakadalmakon és disznotorokon vala fő hős.
Itt produkálta magát az evésbe' ivásba' — potyából —
Bár maga sem vala oly fősvény áldozni murikra.

cher Masoch elbeszélése. Amerikai képek. Margita. Néprege Cziike Ferencztől. A bankár ur titkai. Braddon E. regénye. Utirajzok Afrikából. Stanley H.-tól. Orvosi tanácsadó. A betegség ismertető jelei kts gyermekeknél. Kemenczky K.-tól. 4. sz. Népdalok. Pósa Lajostól. Állozatok kapuja Dahomeyben. Képek a mythológiából Istenek gyülekezete az Olympon. Pythia, a jósnő. Ambrus apó. Életkép Jovánovics Emiltől. Mennyi ideig élhet az ember táplálék nélkül? Dr. H. Mozaik. Humor. Az én szegény Laczi pajtásom. Boszniai memoírokból írta Németh Béla. Sakkjáték. Képek: Guarani indián nők. A gaucho. A chinin-fa. Nincs menekvés. A nap fáradalmi után. A kíváncsi szarka. Öt kép. Áldozatok kapuja dahomeyben. Istenek gyülekezete az Olympon. Pythia a jósnő. Kártyázó parasztok. Bajos állapot. A kíváncsi szarka. Négy kép. A mellékapon: A hét története. Talányfejtések. Kérdések és feleletek. Előfizethetni e folyóiratra (füzetenként 30 kr-ával) Szarvason Nyácsik S. kereskedőnél, s Budapesten a kiadóhivatalban Kalaputeza 4. sz. a.

HIREK.

— **Vasutuuk** mielőbbi kiépülése főleg a körösi hid elkészítésétől függ, a mennyiben az innenső vonal feépítményei csak akkor vihetők ki, ha a szükséges anyagok a hidon áthordhatók lesznek. Mint hallók, az építésnél használt vasúti kocsik nemsokára közlekedhetnek már a hidon, amennyiben ennek hordképességére már csak öt ezölöp leverése szükséges, mely munkálat — ha az idő kedvező marad — még e hóban megérhető lesz.

— **A szarvasi** vadásztársaság i. hó 2-ikán tartott közgyűlésén elhatározá, hogy az eddigi szokástól eltérőleg nem csupán a tél közepén, hanem még e hóban is rendez körvadászatot Kákan, a társulat vadászterületén. Ez elhatározás anniban is indokolt, mert az idén — az eddigi jelekből ítélve — dusabb a vadállomány a tavalyinál. Hanem van is ám orvvadász quantum satis! Ha az ember a kákai holdakra

Gyorsan elharapott egy krajczárt — nagy dűbbe jövéen, —
S csikorogtatta fogát, mint sebzett erdei vadkan.
Kártyát két tuczatot könnyen eltépe kezével,
Kétféle osztá azt egyszerre s nem levelenként.
A poharak törtek, vasazó markába szorítván.
Vig, dalos a nők közt; adómázó férfi körökben.
Éneke szivre ható, ha holtstemet temetőbe
Kisért, hol bucsuzó szavain a hivei sírtak,
Ő maga törle a szeméit legelőbb, azután a
Gyászba borult rokonok. Jelt ő ő ada: sirni mikor kell,
Népe imádta ezért és kész volt halni is érte.

Tán szomorú esetet nem kellene mondanom el se?
Nagy Jani szőke segéd árokban, hogy tenyerelt le!
Hölgyek előtt történt ez eset, hogy sárba esett el.
Széles árkot ugort, híván a horgas inába,
Hejh de a part meredek volt s a gyerek visszagurúla.
A ruha rajta merő sár, arca is a ragyavertes.
A fiatal lányok kezüket szemekre boríták
És csak az ujjaikon át mertek nézni feléje.
— Pirult is a ki tudott, bár olyan alig vala köztük. —
Ő pedig kis bajuszát most sárral kezdte pödörni,
Min leve új kaczagás és égbe törő hahotázás.
Nagy Jani büszke segéd árokban így tenyerelt le!

Oláh Miklós.

(Folytatjuk).

megy; jobbról balról lövéseket hall, miknek nagyrésze orvvadászoktól ered, jeléül annak, hogy vadászati törvényünk végrehajtása mennyire negligáltak.

— **Ősrégészeti** leletek találtak ismét a városalatti ugynevezett „Halász” tanya mellett. Több obsidián szilánk, egy átfurt gömbalaku kőszköz, egy serpentin baltadarab, számos cizfrázott edénydarab, s néhány hegyezett csontszköz lett a felszíni kutatás eredménye. Ezuttal — a mi nagy ritkaság e lelhelyen — egy feltűnően vastag koponya töredék is találtatott, jeléül annak, hogy rendszeres ásatás jelentékeny eredményre vezethetne e lelhelyen. Közelebb bővebben ismertetni fogjuk a most és régebben itt talált leleteket, melyek, tekintve jellemalakjaikat, a csiszolt kőkorba tartoznak.

— **Halálozás.** A Baghy családot városunkban sulyos gyász érte. A család legidősb tagja, özv. Baghy Pálné f. hó 6-án jobblétre szenderült. A gyászestéről szóló családi jelentés a következő: Baghy Pál és neje Szokolovics Anna; Baghy Teréz és férje Szlovák Soma; Baghy F. János, Baghy István és Maginyetz Zsuzsánna — úgy számos unoka és dédunoka s rokonok, szomorodott szívvel jelentik a szeretet édes anya, nagyanya és szépanya s jó rokon özv. BAGHY PÁLNÉ 1879. évi nov. hó 6-án, élete 75-ik évében tüdővizenvben történt gyászos kimut. A boldogult hült tetemei f. hó 8-án d. e. 10 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tetetni. Lelke üdvéért az engesztelő sz. mise áldozat f. hó 10-én d. e. 10 órakor a róm. kath. templomban fog megtartatni. B. ke. poraira!

— **Szent-Andráson** a fizedkut-felé vezető utcán, mint levelezőnk írja, maig sem lett behordva az ott elterülő mocsár. Ezen, a közlekedést régóta akadályozó sártenger temédek szitok forrása lön; a ki csak keresztül megy rajta egy-egy káromkodással szaporítja földi bűneit, s tekintve azt, hogy e mocsár az iskola szomszédságában terjeszkedik: képzelhető, hogy az érintett jelenetek nem valami épületesek a tanoncokra nézve. Levelezőnk szerint e mocsarat igen könnyű szerrel ellehetne enyésztetni, ha a községi előljároság a leégett tisztartói lak udvarán levő tetemes mennyiségű kőport belé hordatná. Reméljük, hogy e felszólalást siker fogja követni.

— **Mártonfalvy** gyilkosát, Madarász Jánost f. hó 4-én reggeli 7 órakor felakasztották Budapesten a kerepesuti fegyház udvarán. Védője Hets Ödön hiában esedett kegyelemért: a megtorló igazságnak szabad menet engedtetett, tekintve az elkövetett bűntény minősített voltát. Az elítéltet Győry Vilmos budapesti evang. lelkesz készítette elő a halálra, s az mély bűnbánatot tanúsított a siralomházban töltött utolsó órák alatt. — Kozarek hohér nem egészen egy perez alatt végezte munkáját az elítélten, ki nagy önmegadást tanúsított az utolsó perezig. A kivégzésnél a hivatalos közegeken kívül egy felszázad katonaság s mintegy százfőnyi közönség volt jelen.

— **Békésmegye** közigazgatási bizottsága f. hó 3-án gyűlést tartott, melyen a főispán távollétében Jancsovics Pál alispán elnökölt. Az egyes szakelőadók jelentése közül felemlítjük a főügyészét, melyszerint jelenleg két fegyelmi eset van folyamatban, egy jegyző s egy esendbiztos ellen. A tanfelügyelő jelentése szerint a múlt tanévben összesen 27,137 tan köteles gyermek volt megyénkben, ebből 24063 járt rendszeren, vagyis 97 százalék. A tanulók száma 263; ebből 224 képesített; 39 nem képesített. Egy tanítóra átlag 106 tanuló esik. Iskolák száma 196, ebből 141 magyar, 55 pedig idegen ajkú. Az iskolák összes fentartási költsége 1878-9-re 151,648 frt volt.

— **A Wenckheim-émlék** bizottságtól következő felhívást vettük: Békésmegye törvényhatósági bizottsága folyó évi szeptember hó 15-ik napján tartott közgyűlésében egyhangulag elhatározta, hogy megyénk elhunyt két nagynevű fia, néhai Wenckheim Béla, ő felsége körüli m. kir. miniszter és ennek fivére, báró Wenckheim László emlékét maradandólag megörökítendő, az előbbinek szobrát állít, az utóbbinak pedig életrajzi olajba festett arcképét a megyei székház díszterme számára megszerzi, s e határozatának kivitelével alólírottakat bízta meg. A nemes és kegyeletes elhatározás megvalósíthatása végett, Békésmegyének minden szép és jó iránt fogékony közönségéhez fordulunk tehát első sorban, hivatkozva annak alázatosságára, melyet a s. é. és j. ö. é. elzáró törekvésektől soha sem tagadott meg. Emeljünk maradványokat elhunyt jeléseinknek, a kik életüket évek hosszú során keresztül, a haza és megyénk buzgó és dicsőítő szolgálatának szentelték! Ki volt Wenckheim Béla és László a hazáuk, kik voltak ők Békésmegyének? Kele-e ezt magyaráznunk, kell-e azt bizonyítanunk, hogy régebbi és újabb alkotmányos életünk minden mozzanata az ő működésükkel van egybefűzve, s hogy minden, a mi akár a szélemi, akár az anyagi érdekek terén, a haza és a megye javára létesült, az ő buzgó közreműködésük, hazafias odaadásuk gyümölcse? Kiben keressük a negyvenes évek szabadelvű törvényének s a népszabadság lelkes előharcosát, kiben a magyar lovagiasság s a haza és király szolgálatában nagyérdemű fő mintaképet, ha nem Wenckheim Bélában? És ha megyénkben széttekintve, az anyagi jólét előmozdítására létesült intézmények áldásos működését látjuk, nem-e Wenckheim László nemes alakja jut eszünkbe, kinek jóra törő buzgalma hirdeti megyénk gazdasági-egyesülete, a békésmegyei takarékpénztár, és a folyam szabályozás nehézségét, de következményeiben előbb-utóbb áldassá váló műveletei? Emeljünk maradványokat elhunyt megyénk két elhunyt nagy fiának! Beesüljünk s tiszteljük meg ezzel emlékeztetőket, mert az által ezerszersmind mi is beesülttük és tisztelttük magunkat. Az alólírott küldöttség a megye idézett határozatának foganaot szerzendő tisztelettel és bizalommal kéri megyénk minden hű fiát osztály- és vagyonkülönbség nélkül, továbbá az elhunytak megyén kívüli barátait és tisztelőit, hogy kiki tehetséghez képest a kérdéssel ezéle adományt nyújtsanak saját körében gyűjteni is szíveskedjék. E végből a küldöttség a jelen felhívást bocsátja ki, mely egyszersmind adakozási- és gyűjtő-ív is. E felhívások illetőleg gyűjtő-ívek folyó számmal látnak el s e mellett a küldöttség által nyilvántartatnak. Az ívek a begyűlt adományösszegekkel együtt, esetleg csak maguk az ívek az 1880-ik évi február hó első napjáig, mint utolsó határidőig, a küldöttség pénzkezelő tagja, Party Ferencz, megyei főpénztárnok urhoz, Békés-Gyulára kéretnek beküldetni. Az adományok időnként hírlapilag nyugtáztatni fognak. Kelt Gyulan, 1879. október hó 14-én. Göndöcs Benedek, küldöttségi elnök. Hajóssy Ottó, dr. Kovács István, Party Ferencz, Asztalos István, Zsilinszky Mihály, Farkas Béla, Ifj. Jantsovits Pál, küldöttségi tagok. E gyűjtő-ívekből egy példány szerzőségünkönél is le van téve. A befolyó adományokat szívesen közvetítjük s nyugtatjuk. Eddig befolyt szerkesztőségünk részéről. 5 forint.

— **Békési** levelezőnkől vesszük a következő sorokat: Békésen múlt hó 30-án, éjjel, Farkas Sándor városi főpénztárnok lakásán magát agyonlőtte; a kezelése alatt volt pénztárakban a közelebb megejtett vizsgálat szerint minden rendben tartatott, így öngyilkossága valószínűleg régebbi kedélybetegségből származott. A gyászos véget ért férfi temetése

nagyszámu közönség őszinte részvételével ment végbe. — A halottak estéje a kedvező idővel szokottnál nagyobb ünnepélyességgel tartatott meg; úgy látszik ezen kegyeletes szép szokás nálunk is divatba fog jönni; kívánatos volna jövőre nézve, hogy erélyes rendőri közegünk figyelembe vennie azt, hogy a temető közelében levő kocsimában legalább ily alkalomkor egyik vagy másik mindszenti hős — erre a napra esik nálunk a cseléd változtatás — szíve kitörő érzelműt benn falak közt csilapítaná az üdítő karcossal, mert az a féktelen lármá nagy ellentétben volt a temető esendjével.

— **Békési** által andó felsőbb leányiskola alapítása körül fáradozik több ügybarát. Oly népes és intelligens városban, minő Békés, ez által egy rég érzett hiány lenne pótolva.

— **Szeghalmi** Horgosi Kárász Imre ur kertjében egy gesztenyefa má-odszor virágzik, jeléül enyhe ősziünknek. Ugyan-onnan írják, hogy az ottani virágzó „Olvasó-egylet” az idén is megtartja szokásos Katalin-bálgját.

— **A békésmegyei** orvos-gyógyszerész egylet okt. 30-án a csabai városháza termében dr. Kovács István megyei főorvos elnöke mellett közgyűlést tartott. Megjelent 26 egyetemi tagból 17, s kevés számu hallgató közönség, jeléül annak, hogy ez alapon kevés érdeket bírgerjeszteni az egyetület a közönség körében, a mennyiben annak nyilvános előadásokkal egybekötött gyűlései, nem is annyira a közegészségügy általános érdekeit, mint inkább a szakismeretek fejlesztését célozzák, minek csakis a szakemberekre nézve lehet érdekkeltő hatása. Ezuttal dr. Imre József gyomai orvos néhány új orvosszerről szerzett tapasztalatait; dr. Molnár Imre csabai orvos a tüdőlegdag preumaturikus gyógykezelését, s dr. Hajnal István a sebkezelés tanának újabb adatait terjeszté elő. — A gyűlésen egyetlenegy oly tárgy sem fordult elő, mely a nagy közönséget közelebből érdekelhetné, holott az lenne egyik missioja az efféle egyleteknek, hogy a közegészségügyi ismereteket népszerűsítse.

— **Rövid hírek.** Faklyászenét és bankettet rendezett a nagyváradi jogakadémia ifjusága dr. Hoványi Lajos, a napokban nyugalomban vonult jogakadémiai igazgató tiszteletére. — **Postarablás** történt m. okt. hó 31-én Szatmár közelében. Épen az országuton haladt az egy ovas postakocsi, midőn 5 fölfegyverkezett utonálló megtámadta és kirabolta. Pénz nem volt a kocsin, hanem nagymennyiségű levél és egyéb postaküldemények, mikkel a rablok szépen odabálltak. — **A pálinka áldozat** lett egy szegedi asszony. Épen az utolsó félitert hajtotta fel, mikor a szesz meggyuladt benne és iszonyu kínok között meghalt. — **Az utóbbi napokban** a külföldi, különösen az osztrák lapok azon hírére, hogy Szegedet ismét árvíz fenyegeti, több bécsi és külföldi nagykereskedő-czég a szegedi hiteleket megszüntette. — **Egy györmegyei ember** hűtlen feleségét úgy javította meg, hogy a szomszédalulból, hova az asszony „múltani” ment, a ló mellé, a kocsirudhoz kötve hazahajtotta. — **Három betyár** garázdálkodik pár het óta Szolnok határában, a tanyai lakók nem kis rémületére. Elfogatásukra több ízben küldettek ki esendőrök, de eddig sikertelenül.

TARKASÁGOK.

Az asszonyok azt tudják legjobban, a mire őket nem tanították.

Öngyilkosság szerelemből: egy bolond ki egy ostoba embert magól.

A konduktor szörnyen tele tömte a kupékat, az egyikbe pláne kilencz utazó jutott. Böske kisasszony ötödmagával ül az egyik oldalon.

Kényelmetlennek találja a helyzetet. Körülnéz. Egyszerre rájön, hogyan segíthetne magán.

— Ezen az oldalon öten ülünk, a másikon csak négyen. Jobb lesz nekem odaülnöm.

És megcselekszi.

A diák veszekszik szeretőjével. Nem csekélyebb dologgal vádolja, minthogy megcsalta.

— Nos hát igaz, bevallom! — felel a varrógép tündére, — de tudod, hogy igazán, teljes szívemmel csak téged, egyedül téged szeretlek széles e viágon!

A diák megsimogatja leendő bajusza helyét:

— No, már ez más!

Jóakaró. Gróf: „Mevagyok hiva a mai nagy vaddisznó vadászatra.” — Vendéglős: „A nagy hajtóvadászatra? Akkor vigyázzon magára gróf ur, hogy meg ne sebesítsék.

Utolsó kívánság. Lelkész (a nehéz beteg pórhoz): „... Nos, édes Kaszás uram, van még valami a szívében, mondja el!” — Kaszás: „Igen, főtisztelendő ur, szereretnekné egészséges lenni!”

— Változtak az idők. Jdegen: „Milyen magas az a hegy itt?” — Vezető: „Apám mindig azt mondta, hogy 8500 lab. Erre azonban ne adjon sokat, mert apám már 28 esztendővel ezelőit meghalt, azóta pedig minden megváltozott.

Egy koldus meglátogatja a másikat, ennek utcasarkán.

Amint beszélgetnek, egy ur megy arra s egy pénzdarabot dob a koldusnak.

— Egy krajczar! szól ez megvetőleg... ha tudtam volna!?

— Nem kértél volna tőle?

— De igen; hanem nem vettem volna le neki a kalapomat.

— Párbeszéd a klubban:

— Találkozunk a G... színházban?

— Mit adnak?

— Egy új darabot. Czime: „Milyeneknek nem kell lenni a nőknek.”

— Ah, ezt ismerem.

— Lehetetlen, hisz ma kerül színre először.

— Igen, de én már másod izben vagyok nős.

Szerkesztői üzenet.

— Halmainak, Szarvas. A „Dalok” elseje elég csinos; de magában véve kisebbszerű, semmint a közlést megérdemelné. A második már egészen pongyola. A tanulság belőlök az hogy önnök még hosszabb gyakorlatra van szüksége alakban és anyagban. A „Természet” című vers is a gyöngébb kísérletek kategóriájába tartozik. A küldött próza stíl szempontjából türethető; de tartalma valótlan s izléstelen is. Az efféle tragiconicus tárgy — hogy élvezhető legyen — mesteri tollat igényel. Válasszon ön közelebb fekvő tárgyat prózai kísérletekkel, s talán sikert arat. Iggyekvését méltányoljuk s buzdítjuk a további kitarató gyakorlatra.

— G. Imre. Budapest. A lakvá toztatás figyelembe lett véve. Kérünk valamit lapunk részére abból a költői tollból.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: SIPOS SOMA.

 Kereskedőknek

c s o m a g o l ó p a p í r

nagyobb mennyiségben kapható

a k ö n y v n y o m d á b a n

Szarvason.

A téli idényre.

Ujjonnan érkezett: legfinomabb **chinai és orosz theat. brazilai, jamaikai, ananasrumot.** — **Angol theasüteményt,** különféle pezsgő, esemege- és asztali **borokat,** szeremi **szitvóriumot.**

Groil, ementhati, pármai és neuchatei sáitokat valódi **liptói-túrot** kis bődönökben. Olmüti **Quargle.** — Többnemű

déli-gyümölcsöt

ugymint: **malaga szőlő, szultan-tüge, török-szilva,** görzei ezukrozott **gyümölcs, olasz-gesztenye és megyeró, amerikai és cocus-diót.**

Ugyszintén **hering-, oroszhal-, angolna, szardella-, szardina** olajban, (caviar). Legjobb minőségű erdélyi **lequart** kissebb faedényekben. — **Károcsi, verseczi** édes és **francia mustart.** Stockeraui **bor-ét** és **tenesét.** Legfinomabb arany, java, cuba, mocca és gyöngy-kávet nyerse, pörköelve és darálva, appollo, Stearin és faggyú **gyertyát,** amerikai **petroleumot,** finomított **lámpa-olajat** és minden háztartáshoz szüksége ezikkel a lehető ileső árak és pontos kiszolgáltatás mellett ajánl

Nyácsik Soma,

a „tekte kutyához.”

Szarvason, november hó.

3-1

U. i. Brázay Kálmán-féle sósborsesz és élet-ital raktára.

Alólirott tisztelettel értesíti a t. közönséget, hogy

ügyvédi irodáját

Gyulán (magyar-utcza) saját házában megnyitotta.

Hajóssy Ottó.

— **A Wenckheim-emlék** bizottságtól következő felhívást vettük: Békésmegye törvényhatósági bizottsága folyó évi szeptember hó 15-ik napján tartott közgyűlésében egyhangulag elhatározta, hogy megyénk elhunyt két nagynevű fia, néhai Wenckheim Béla, ő felsége körüli m. kir. miniszter és ennek fivére, báró Wenckheim László emlékét maradandólag megörökítendő, az előbbinek szobrot állít, az utóbbinak pedig életnagyságu olajba festett arcképét a megyei székház díszterme számára megszerzi, s e határozatának kivitelével alólírottakat bízta meg. A nemes és kegyeletes elhatározás megvalósíthatása végett, Békésmegyének minden szép és jó iránt fogékony közönségéhez fordulunk tehát első sorban, hivatkozva annak áldozatkészségére, mellet a szépet és jót czélzó törekvésektől soha sem tagadt meg. Emeljünk maradandó emléket elhunyt jeléseinknek, a kik életüket évek hosszú során keresztül, a haza és megyénk buzgó és diesteljes szolgálatának szentelték! Ki volt Wenckheim Béla és László a hazáinak, kik voltak ők Békésmegyének? Kell-e ezt magyaráznunk, kell-e azt bizonyítanunk, hogy régibb és újabb alkotmányos életünk minden mozzanata az ő működésükkel van egybefűzve, s hogy minden, a mi akar a szellemi, akár az anyagi érdekek terén, a haza és a megye javára létsült, az ő buzgó közreműködésük, hazafias odaadásuk gyümölcse? Kiben keressük a negyvenes évek szabadelvű törvényének s a népszabadság lelkes előharcosát, kiben a magyar lovagiasság s a haza és király szolgálatában nagyérdemű főúr mintaképét, ha nem Wenckheim Bélában? És ha megyénkben széttekintve, az anyagi jólét előmozdítására létesült intézmények áldásos működését latjuk, nem-e Wenckheim László nemes alakja jut eszünkbe, kinek jóra törő buzgalma hirdeti megyénk gazdasági-egyesülete, a békésmegyei takarékpénztár, és a folyam szabályozás nehéz, de következményeiben előbb-utóbb áldasossá váló műveletei? Emeljünk maradandó emléket megyénk két elhunyt nagy fiának! Beesüljünk s tiszteljünk meg ezzel emlékeztelüket, mert az által egyszeremind mi is beesültt és tiszteltt tesszük magunkat. Az alólírott küldöttség a megye idézett határozatának fogana öt szerzendő tisztelettel és bizalommal kéri megyénk minden hű fiát osztály- és vagyonkülönbség nélkül, továbbá az elhunytak megyén kívüli barátait és tisztelőit, hogy kiki tehetséghez képest a kérdéses czélra adományt nyújtsanak s illet saját körében gyűjteni is sziveskedjen. E végből a küldöttség a jelen felhívást boesátja ki, mely egyszeremind adakozási- és gyűjtő-ív is. E felhívások illetőleg gyűjtő-ívek folyó számmal láthatnak el s e mellett a küldöttség által nyilvántartatnak. Az ívek a begyűlt adományösszegekkel együtt, esetleg csak maguk az ívek az 1880-ik évi február hó első napjáig, mint utolsó határidőig, a küldöttség penzkezelő tagja, Party Ferencz, megyei főpenztárnok urhoz, Békés-Gyulára kéretnek beküldetni. Az adományok időnként hírlapilag nyugtáztatni fognak. Kelt Gyulán, 1879. október hó 14-én. Göndöcs Benedek, küldöttségi elnök. Hajóssy Ottó, dr. Kovács István, Party Ferencz, Asztalos István, Zsilinszky Mihály, Farkas Béla. Ifj. Jantsovits Pál, küldöttségi tagok. E gyűjtő-ívekből egy példány szerzőségünknel is le van téve. A befolyó adományokat szivesen közvetítjük s nyugtatjuk. Eddig befolyt szerkesztőségünk részéről: 5 forint.

— **Békési** levelezőnkől vesszük a következő sorokat: Békésen mult hó 30 án, éjjel, Farkas Sándor városi főpenztárnok lakásán magát agyonlötötte; a kezelése alatt volt penztárakban a közelebb megejtett vizsgálat szerint minden readben tártatott, így öngyilkossága valószínűleg régibb kedélybetegségből származott. A gyászos véget ért férfi temetése

nagyszámu közönség őszinte részvételével ment végbe. — A halottak esteje a kedvező idővel szokottnál nagyobb ünneplésséggel tartatott meg; úgy látszik ezen kegyeletes szép szokás nálunk is divatba fog jönni; kívánatos volna jövőre nézve, hogy erélyes renlőri közegünk figyelembe venné azt, hogy a temető közelében levő koresmában legalább ily alkalomkor egyik vagy másik mindszenti hős — erre a napra esik nálunk a cseléd változtatás — szive kitörő érzelm it benn falak közt csilapítaná az üdítő karcrossal, mert az a féktelen larma nagy ellentétben volt a temető esendjével.

— **Békési** állandó felsőbb leányiskola alapítása körül fáradozik több ügybarát. Oly nepes és intelligens városban, minő Békés, ez által egy rég érzett hiány lenne pótolva.

— **Szeghalmi** Horgosi Kárász Imre ur kertjében egy gesztenyefa má-odsor virágzik, jeléül enyhe öszünknak. Ugyan-onnan írják, hogy az otta i virágzó „Olvasó-egylet” az idén is megtartja szokásos Katalin-bálgját.

— **A békésmegyei** orvos-gyógyszerész egylet okt. 30 án a csabai városháza termében dr. Kovács István megyei főorvos elnökle mellett közgyűlést tartott. Megjelent 26 egyleti tagból 17, s kevés számu hallgató közönség, jeléül annak, hogy ez alapon kevés érdeket bir gerjeszteni az egyelet a közönség körében, a mennyiben annak nyilvános előadásokkal egybekötött gyűlései, nem is annyira a közegészségügy általános érdekeit, mint inkább a szakismeretek fejlesztését czelozzák, minek csakis a szakemberekre nézve lehet érdekeltő hatása. Ezuttal dr. Imre József gyomai orvos néhány új orvosszerről szerzett tapasztalatait; dr. Molnár Imre csabai orvos a tüdőlégdag pneumatikus gyógykezelését, s dr. Hajnal István a sebkezeles tanának újabb adatait terjeszté elő. — A gyűlésen egyetlenegy oly tárgy sem fordult elő, mely a nagy közönséget közelebből érdekelhetné, holott az lenne egyik missioja az efféle egyleteknek, hogy a közegészségügyi ismereteket népszerűsítse.

— **Rövid hírek.** Fáklyászenét és bankettet rendezett a nagyváradi jogakadémia ifjusága dr. Hoványi Lajos, a napokban nyugalomban vonult jogakadémiai igazgató tiszteletére. — **Postara bírást** történt m. okt. hó 31-én Szatna közelében. Épen az országuton haladt az egyovas postakocsi, midőn 5 felfegyverkezett utonálló megtámadta és kirabolta. Pénz nem volt a kocsin, hanem nagymennyiségű levél és egyéb postaküldemények, mikkel a rablok szépen odábbálltak. — **A pálinka áldozat** lett egy szegedi asszony. Épen az utolsó fellitert hajtotta fel, mikor a szesz meggyuladt benne és iszonyu kínok között meghalt. — **Az utóbbi napokban** a külföldi, különösen az osztrák lapok azon hírére, hogy Szegedet ismét árvíz fenyegeti, több bécsi és külföldi nagykereskedő-czég a szegedi hiteleket megszüntette. — **Egy győrmegyei ember** hűtlen feleségét úgy javította meg, hogy a szomszédfaluból, hova az asszony „mullatni” ment, a ló mellé, a kocsirudhoz kötve hazahajtotta. — **Három betyár** garázdálkodik pár het óta Szolnok határában, a tanyai lakók nem kis rémületére. Elfogatásukra több ízben küldettek ki esendőrök, de eddig sikertelenül.

TARKASÁGOK.

Az asszonyok azt tudják legjobban, a mire őket nem tanították.

Öngyilkosság szerelemből: egy bolond ki egy ostoba embert megöl.

A konduktor szörnyen tele tömte a kupékat, az egyikbe pláne kilencz utazó jutott. Böske kisasszony ötödmagával ül az egyik oldalon.

Kényelmetlennek találja a helyzetet. Körülnéz. Egyszerre rájön, hogyan segíthetne magán.

— Ezen az oldalon öten ülünk, a másikon csak négyen. Jobb lesz nekem odaülnöm.
És megcselekszi.

A diák veszekszik szeretőjével. Nem csekélyebb dologgal vádolja, minthogy megcsalta.

— Nos hát igaz, bevallom! — felel a varrógép tündére, — de tudod, hogy igazán, teljes szívemmel csak téged, egyedül téged szeretlek széles e világon!

A diák megsimogatja leendő bajusza helyét:
— No, már ez más!

Jóakaró. Gróf: „Megvagyok hiva a mai nagy vaddisznó vadászatra.” — Vendéglős: „A nagy hajtóvadászatra? Akkor vigyázzon magára gróf ur, hogy meg ne sebesítsék.

Utolsó kívánság. Lelkész (a nehéz beteg pórhoz): „... Nos, édes Kaszás uram, van még valami a szívében, mondja el!” — Kaszás: „Igen, főtisztelendő ur, szereretnék egészséges lenni!”

— Változtak az idők. Jdegen: „Milyen magas az a hegy itt?” — Vezető: „Apám mindig azt mondta, hogy 8500 lab. Erre azonban ne adjon sokat, mert apám már 28 esztendővel ezelőt meghalt, azóta pedig minden megváltozott.

Egy koldus meglátogatja a másikat, ennek utcsarkán.

Amint beszélgetnek, egy ur megy arra s egy pénzdarabot dob a koldusnak.

— Egy krajczar! szól ez megvetőleg... ha tudtam volna!?

— Nem kértél volna tőle?

— De igen; hanem nem vettem volna le neki a kalapomat.

— Párbeszéd a klubban:

— Találkozunk a G... színházban?

— Mit adnak?

— Egy új darabot. Czime: „Milyeneknek nem kell lenni a nőknek.”

— Ah, ezt ismerem.

— Lehetetlen, hisz ma kerül színre először.

— Igen, de én már másod izben vagyok nő.

Szerkesztői üzenet.

— Halmainak, Szarvas. A „Dalok” elseje elég csinos; de magában véve kisebbszérű, semmint a közlést megérdemelné. A második már egészen pongyola. A tanulság belőlök az hogy önnök még hosszabb gyakorlatra van szüksége alakban és anyagban. A „Természet” című vers is a gyöngébb kísérletek kategóriájába tartozik. A küldött próza stíl szempontjából tűrhető; de tartalma valótlan s izléstelen is. Az efféle tragicomicus tárgy — hogy élvezhető legyen — mesteri tollat igényel. Válasszon ön közelebb fekvő tárgyat prózai kísérletekkel, s talán sikert arat. Igyekezzék méltányoljuk s buzdítjuk a további kitartó gyakorlatra.

— G. Imre. Budapest. A lakvá toztatás figyelembe lett véve. Kérünk valamit lapunk részére abból a költői tollból.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: SIPOS SOMA.

Kereskedőknek

c s o m a g o l ó p a p í r

nagyobb mennyiségben kapható

a k ö n y v n y o m d á b a n

Szarvason.

A téli idényre.

Ujjonnan érkezett: legfinomabb **chinai és orosz theat. brazilai, jamaikai, ananasrumot.** — **Angol theasüteményt,** különféle pezsgő, esemege- és asztali **borokat,** szerémi **szilvoriomot.**

Groff, cmenthati, páрмаi és neu-chatei sajtokat valódi **liptói-túrót** kisbödönökben. Olmüti **Quargle.** — Többnemű

déli-gyümölcsöt

ugymint: **malaga szőlő, szultan-tüge, török-szilva,** görözi ezukrozott **gyümölcs, olasz-gesztenye és megyeró, amerikai és cocus-diót.**

Ugyszintén **hering, oroszhal, angolna, szardella, szardina** olajban, (caviar). Legjobb minőségű erdélyi **lequart** kisebb faedényekben. — **Krémsi, verseczi** édes és **francia mustart.** Stockeraui **bor-ét és tenését.** Legfinomabb arany, java, cuba, mocca és gyöngy-**kávé** nyerse, pörköelve és darálva, appollo, Stearin és faggyú **gyertyát,** amerikai **petroleum,** finomított **lampaolajat** és minden háztartáshoz szüksége t ezikkel a lehető olcsó árak és pontos kiszolgáltatás mellett ajánl

Nyácsik Soma,

a „tekete kutyához.”

Szarvason, november hó.

3-1

U. i. Brázay Kálmán-féle sósborsesz és élet-ital raktára.

Alólirott tisztelettel értesíti a t. közönséget, hogy

ügyvédi irodáját

Gyulán (magyar-utcza) saját házában megnyitotta.

Hajóssy Ottó.

1699 V
3670
0195

HIRDETÉSEK.

Főzlet és központi iroda: IV. váci-utca 14. sz. „Peking városához.”

Fiókok:

IV. kerület, kigyó-tér,
„A theanóvényhez.”

VII. ker. király-utca 17. sz.
„Moszkva városához.”

Dietrich és Gottschlig

oszt. cs. kir. és magyar kir. udvari thea- és rum-kereskedésük
Budapesten,

ajánlja téli évadra dúsán felszerelt raktárából közvetlenül importált

Chinaí Theat

(legújabb 1879—80-diki termés.)

K ü l ö n ö s e n :		frttól	frtg.
Congó legfinomabb	1/2 kilója	2—	3—
Souchong	„	3—	5—
Orosz családí thea	„	3—	4—
Fekete orosz karaván thea	„	6—	12—
Fekete karaván virág s thea	„	5—	—
Pecco virág s thea legfinomabb	„	4—	6—
Orosz karaván virág s thea	„	6 50	12—
Udvari thea-vegyíték	„	12—	—
Victoria thea-vegyíték	„	8—	—
Király thea-vegyíték	„	6—	—
Moskvi thea-vegyíték	„	5—	—
Cs. szár thea-vegyíték	„	4—	—
Mandarin thea-vegyíték	„	3—	—

Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Jamaica-Rum

legfinomabb fajok. közvetlenül importálva.

1 sz nagy üveg barna (1/2 pint)	2 frt 20 kr
1 „ kis zép „ (meszely)	1 „ 10 „
1 „ kis „ (1/2 meszely)	„ 56 „
2 „ nagy „ (1/2 pint)	1 „ 50 „
2 „ közép „ (meszely)	„ 75 „
2 „ kis „ (1/2 meszely)	„ 40 „
3 „ nagy „ (1/2 pint)	1 „ 20 „
3 „ közép „ (meszely)	„ 60 „
3 „ kis „ (1/2 meszely)	„ 50 „
4 „ nagy „ (1 pint)	1 „ 50 „
5 „ nagy „ (1 pint)	1 „ 20 „

Brazíliai-Rum.

(bíróilag deponált védjeggyel.)

1 nagy butéla üvegestől (1 pint)	1 frt — kr.
1 kis „ (1/2 pint)	„ 55 „

Mindenemű külföldi likerek pezsgók, shery, francia borok, csokoládé ang. theasütemény, minden alakú és nagyságú theasütemények.

A legesekélyebb próbamegrendelések is pontosan teljesítenek. Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Temesváry Már

cipőgyári raktára
Budapesten,

király-utca 1-ső szám, b. Orczy-féle ház.

Mindenféle lábbeliknek legjobb híri forrása. A legjobb készítésű cipőket ajánlja a téli szükséglet kielégésére, nagyban és kicsinyben.

Hölgyek számára :

Nemez komodecipők nemez bééssel minden színben, sarkal es nagy esokorral	1 frt 60 kr.
Püöző topán eb rlasztinból a legszebb hímzéssel díszítve	2 frt 80 kr.
Topánok eberlasztinból ruganyuzóval, magas kivagással rokokó-sarokkal, finom kialakításban	3 frt — kr.
Topánok ruganyuzóval erős chagrin vagy borjubarból, szög-zett kettős tappal es s idjáraához tartós	3 frt — kr.
Czugas posztó-topánok borszegé ylyel szögelt duplatalpval meleg bééssel	3 frt 20 kr.
Czugas bársony topánok nemez bééssel szögelt és srófelt duplatalpval, lakk hegygyel magasszabasu	3 frt 50 kr.

Urak számára :

Comodecipők posztóból, nemez bééssel minden színben	1 frt 20 kr.
Topán ekag in borból, finom díszítésű lakk-szegé ylyel, legu a b ávatu	3 frt 90 kr.
Topán borjuoórból, szög-zett csavart kettős talppal igen erős	4 frt — kr.
Topán orosz rénymázos borból, szög-zett csavart kettős talppal erős idore	4 frt 80 kr.
Topán salon rénymázos ma nzi borból, keztüü vagy chagr in szarral legfinomabb hímzéssel	4 frt 40 kr.
Topánok posztóból orosz lakos bagaria-sz gölylyel vörös nemez béés el, 3-szoros er s srófelt dupl talppal, szzer ne vesség ellen	5 frt 50 kr.
Csizmák erős vikszos vagy bagariaorból ránc ban, srófelt duplatalpval	8 frt 40 kr.
Térdesizmák hattyarattal és csattal dupla bagariaorból háromszoros srófelt talppal vízmentes	8 frt 80 kr.
Térdesizma valóci orosz bagariaorból háromszoros srófelt du, latalpval, vízmentes	12 frt — kr.
Viksz- és bagaria borból való gyermekesizmák lakszár ral, ár szögelt, csaváros duplatalpval, igen erős minőségben	4 frt — kr.
Fiu topán borju vagy chagr inorból erősen szög-zett kettős duplatalpval	2 frt 50 kr.
Leány topán eberlasztinból vagy borból legfinomabb díszítésű lakk-szegé ylyel	1 frt 80 kr.
Gyermekcipők eberlasztin vagy borból	60 krtól 1 frt 20 ig

Megrendelések postán utárvét mellett, vagy az előleg beküldése után gyorsan és pontosan teljesítettek. Nem alkalmas lábbelik a legkésze gesében kiesereltetik. Részletes árjegyzékek kivanatra bérmentve küldetnek meg.

Nicholson

legújabb talalmányu

daráló- és őrlő- malma

gőz-, lóerőre és kézi hajtásra

nagy fontossággal szeszgyárakra hízaló-intézetek

és gazdasátra.

Meglepő nagy munkaképesség, olcsó ár és csekély hajtóerő a főelőnyei ezen malmoknak.

Működésben látható

Nicholson W. Fülöp gépgyárában. Budapest, Gyár-utca 48. szám.

Képes árjegyzékek minden gazdasági gépekről ingyen és bérmentve.